

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

PROFESIJNÝ A KARIÉROVÝ RAST
pkrmpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Prevenia sociálno-patologických javov v práci pedagogického asistenta

PaedDr. Ivan Pavlov, PhD.

Metodicko-pedagogické centrum,
Bratislava

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Názov vzdelávacieho programu:

Prevenca sociálno-patologických javov v práci pedagogického asistenta

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

V zákone 317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a o odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov je v kategórii pedagogických zamestnancov aj pedagogický asistent. Tohto možno podľa kategórie pedagogického zamestnanca, pre ktorého pedagogický asistent vykonáva asistenciu zaradiť do jednotlivých podkategórií takto: asistent učiteľa, asistent vychovávateľa a asistent majstra odbornej výchovy. Asistent učiteľa, asistent vychovávateľa a asistent majstra odbornej výchovy sa podieľajú v zmysle §16 (vyššie uvedeného zákona) na uskutočňovaní školského vzdelávacieho programu alebo výchovného programu a teda aj na realizácii preventívnych aktivít školy.

V zmysle úloh vyplývajúcich pre rezort školstva z Národnej protidrogovej stratégie na obdobie 2009-2012, z článku 33 Dohovoru o právach dieťaťa, Európskej protidrogovej stratégie a zo Stratégie prevencie kriminality sa odporúča realizovať projekty a aktivity prevencie a eliminácie rizikového správania, delikvencie a kriminality, záškoláctva, bezpečného používania internetu, ako aj na podporu morálneho a právneho vedomia. V rámci Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2008 – 2010 sa odporúča prevencia rizik práce v zahraničí, pred neľudským zaobchádzaním a otrockou prácou. V súlade s odporúčaním Rady Európy č. 16/2001 o ochrane detí pred sexuálnym zneužívaním je potrebné uskutočňovať primerané opatrenia na ochranu a prevenciu pred sexuálnym zneužívaním v materských, základných a stredných školách.

V Pedagogicko-organizačných pokynoch na školský rok 2010/2011 (ďalej POP) sa odporúča využívať účinné nástroje na predchádzanie, resp. riešenie prejavov problémového správania, záškoláctva, šikanovania, fyzického alebo psychického týrania, delikvencie, zneužívania návykových látok, sexuálneho zneužívania, prejavov extrémizmu a pod. Školám sa odporúča v súlade s NPDS zlepšiť preventívne opatrenia a zefektívniť realizáciu preventívnych školských programov. Podľa POP na školský rok 2010/2011, časť 1.2 Informácie a odporúčania k výchove a vzdelávaniu v školách a školských zariadeniach sa hovorí o tom, že škola (učiteľ, koordinátor prevencie) by mali priebežne informovať rodičov o preventívnych aktivitách školy a o možnostiach odbornej pomoci.

Všetky vyššie uvedené odporúčania a úlohy môže okrem učiteľa a koordinátora prevencie v podmienkach školy pomáhať realizovať aj asistent učiteľa a asistent majstra odbornej výchovy pracujúci so žiakmi zo sociálne znevýhodňujúceho a málo podnetného prostredia. Pôsobenie asistenta učiteľa sa zároveň rozširuje (v zmysle Metodického pokynu k zavedeniu profesie asistent učiteľa v predškolských zariadeniach, v základnej škole a v špeciálnej škole č.1631/2002 vydaný MŠ SR dňa 26.8.2002) aj na voľnočasové aktivity a spoluprácu s rodinou a komunitou.

Asistent učiteľa a asistent majstra odbornej výchovy však na preventívnu prácu nie sú odborne pripravení, čo považujeme vzhľadom na ich výchovné pôsobenie v škole a v komunite za nedostatok. Prítomnosť asistenta učiteľa a asistenta majstra odbornej výchovy v školách vytvára priestor a poskytuje možnosti preventívnej činnosti týchto pedagogických zamestnancov v oblasti prevencie sociálno-patologických javov. Asistenti učiteľa a majstra odbornej výchovy pracujú v školách s vysokou koncentráciou detí a žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho a málo podnetného prostredia, pričom väčšina týchto žiakov je zo segregovaných rómskych komunít. V ich pracovnej náplni (okrem iného) je aj činnosť v mimo vyučovacích aktivitách a spolupráca s rodinou, komunitou žiaka. Asistent učiteľa a majstra odbornej výchovy môže na základe získaných odborných poznatkov zmysluplne preventívne pôsobiť pri šírení a odovzdávaní pravdivých informácií z oblasti sociálnej patológie, môže pomôcť zvýšiť úroveň zdravotného a právneho povedomia, rozvíjať sociálne zručnosti a osobnostné vlastnosti žiakov.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

MPC RP Prešov a jeho integrálna súčasť Rómske centrum Prešov už od roku 2003 zabezpečovalo kvalifikačné štúdium pre asistentov učiteľa, pozná potreby asistentov učiteľa pôsobiacich v edukačnom procese a preto sme sa rozhodli pripraviť inovačné vzdelávanie so zameraním na pôsobenie týchto pedagogických zamestnancov aj pre oblasť prevencie sociálno-patologických javov. Zároveň sme pri tvorbe vychádzali aj z návrhu profesijných štandardov pre asistenta učiteľa. Inovačné štúdium umožní asistentom učiteľa a asistentom majstra odbornej výchovy zorientovať sa v problematike sociálnej patológie a môže posilniť ich preventívne pôsobenie na žiakov, ale aj na komunitu, z ktorej žiaci pochádzajú.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Inovačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná (prezenčne 52 hodín, dištančne 8hodín)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Inovovať a zdokonaľovať profesijné kompetencie v oblasti prevencie sociálno-patologických javov u žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho a málo podnetného prostredia využiteľné pri výkone pedagogickej činnosti asistenta učiteľa a asistenta majstra odbornej výchovy.

Špecifické ciele:

- vymedziť sociálno-patologické javy
- ujasniť si základné pojmy z oblasti sociálnej patológie
- poznať etiológiu, prejavy a následky (účinky) vybraných sociálno- patologických javov (násilie, agresivita, záškoláctvo, látkové závislosti – s dôrazom na tabakizmus, alkoholizmus, užívanie toluénu, pervitínu, nelátkové závislosti – gambling, prostitúcia, obchodovanie s ľuďmi)
- získať informácie o legislatívnom rámci riešenia sociálno-patologických javov
- definovať prevenciu a druhy prevencie, poznať stratégie prevencie
- poznať zásady efektívnej a selektívnej prevencie
- identifikovať požiadavky na osobnostné a odborné charakteristiky nositeľa prevencie
- poznať pozíciu školy a rodiny v prevencii sociálno-patologických javov
- získať informácie o preventívnych programoch
- poznať preventívny školský program a vymedziť miesto asistenta učiteľa, asistenta majstra odbornej výchovy v jeho realizácii
- formulovať možnosti spolupráce s koordinátorom prevencie, výchovným poradcom, triednym učiteľom
- získať informácie o možnostiach spolupráce so zamestnancami preventívnych, poradenských pracovísk, komunitných centier a inštitúcií tretieho sektoru pracujúcich v oblasti prevencie sociálno-patologických javov
- získať poznatky o možnostiach pôsobenia asistenta učiteľa a asistenta majstra odbornej výchovy v prevencii sociálno-patologických javov v podmienkach školy, komunity
- implementovať získané poznatky v preventívnom pôsobení asistenta učiteľa, asistenta vychovávateľa a asistenta majstra odbornej výchovy
- analyzovať a navrhnuť možnosti efektívneho využitia voľného času v súvislosti so špecifikami a podmienkami školy, komunity, potrieb žiakov,
- analyzovať možnosti a navrhnuť preventívne aktivity organizované školou pre rodičov (komunitu)

Obsah vzdelávacieho programu:

Téma	Forma	Časový rozsah
1. Teoretické východiská: -sociálno-patologické javy - vymedzenie pojmu, druhy sociálnej patológie, etiológia, -legislatíva súvisiaca s problematikou sociálnej patológie	prezenčná	2
2. Vybrané sociálno-patologické javy vyskytujúce sa v sociálne znevýhodňujúcom a málo podnetnom prostredí 2.1 Záškoláctvo – vymedzenie pojmu, príčiny, fázy záškoláctva	prezenčná	4
2.2 Šikanovanie – príčiny, druhy šikanovania, príznaky šikanovania, účastníci šikanovania, zásahy proti šikanovaniu, Metodické usmernenie č. 7/2006-R	prezenčná	6
2.3 Násilie, agresivita - vymedzenie pojmov, diagnostika a intervenčné postupy, nástroje preventívneho pôsobenia	prezenčná	6
2.4 Látkové závislosti Fajčenie tabaku (zložky tabakového dymu a ich nepriaznivé účinky na organizmus, aktívne a pasívne fajčenie, vznik fajčiarskej závislosti, dôsledky fajčenia na zdravie, tehotenstvo a fajčenie, fajčenie v detskom a dospelujúcom veku, spôsob a metódy odvykania od fajčenia) Pitie alkoholu (krátkodobé a dlhodobé účinky alkoholu na organizmus, alkohol a rodina, štyri stupne pitia alkoholu, vývojové fázy alkoholizmu, pitie alkoholu a tehotenstvo, pitie v detskom a dospelujúcom veku) Solvencia (základné informácie o toluéne, účinky na zdravie človeka) Pervitin (metamfetamín ako droga, účinky a závislosť)	prezenčná	7
2.5 Nelátkové závislosti Patologické hráčstvo (patologické hráčstvo ako jeden z typov závislosti, kritériá patologického hráčstva, fázy rozvoja patologického hráčstva, následky patologického hráčstva)	prezenčná	7
2.6 Prostitúcia, sexuálne a reprodukčné zdravie - HIV/AIDS choroby spôsobené vírusom HIV, prenos HIV, ochrana pred vírusom HIV, spôsob zistenia nákazy, prevencia	prezenčná	5
2.7 Obchodovanie s ľuďmi - charakteristika základných pojmov, mechanizmy obchodovania s ľuďmi, prevencia v školách, mimovládne organizácie pracujúce v oblasti prevencie obchodovania s ľuďmi, internetové zdroje	prezenčná	5
Výstupom dištančnej formy vzdelávania za 1.a 2. tematický celok je výsledok monitoringu realizovaného prostredníctvom ankety obsahujúci údaje o výskyte sociálno-patologických javov v konkrétnej škole s popisom ich prejavov	dištančne	3

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

3. Prevencia – vymedzenie pojmu, druhy a stratégie prevencie, zásady prevencie, výchova a prevencia. Inštitúcie realizujúce prevenciu. Úlohy školy v preventívnom pôsobení, preventívne programy používané v školách, možnosti prevencie v práci asistenta učiteľa a asistenta majstra odbornej výchovy v ich pôsobení na žiaka, rodiča, komunitu, zvyšovanie informovanosti komunity v oblasti prevencie vybraných sociálno-patologických javov. Praktické ukážky preventívnych aktivít.	prezenčná	10
Výstupom dištančnej formy vzdelávania bude spracovanie návrhu preventívnej aktivity	dištančná	5
Spolu		60

Profil absolventa:

Absolvent po ukončení inovatívneho vzdelávania pozná etiológiu, prejavy a následky (účinky) vybraných sociálno-patologických javov (násilie, agresivita, záškoláctvo, látkové závislosti – s dôrazom na tabakizmus, alkoholizmus, užívanie toluénu, pervitínu, nelátkové závislosti – gambling, prostitúcia, obchodovanie s ľuďmi), získa informácie o legislatívnom rámci riešenia sociálno-patologických javov. Pozná zásady efektívnej a selektívnej prevencie, získa informácie o preventívnych programoch, informácie o možnostiach spolupráce so zamestnancami preventívnych, poradenských pracovísk, komunitných centier a inštitúcií tretieho sektoru pracujúcich v oblasti prevencie sociálno-patologických javov. Vie implementovať získané poznatky v preventívnom pôsobení asistenta učiteľa, asistenta vychovávateľa a asistenta majstra odbornej výchovy, vie analyzovať možnosti a navrhnúť preventívne aktivity organizované školou pre rodičov (komunitu).

Rozsah vzdelávacieho programu:

60 hodín - prezenčne 52 hodín, dištančne 8hodín.

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 12 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

pedagogický asistent

Podkategória pedagogických zamestnancov:

asistent učiteľa,

asistent majstra odbornej výchovy,

asistent vychovávateľa

Kariérový stupeň:

samostatný pedagogický zamestnanec,

pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,

pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: -

Podmienky pre zaradenie uchádzačov:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre uvedenú kategóriu a podkategórie pedagogických zamestnancov, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

neskorších predpisov a ktorí majú absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.). **Podmienkou zaradenia na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.** sú minimálne tri roky pedagogickej činnosti pedagogického zamestnanca.

Spôsob prihlasovania účastníkov:

Písomná prihláška, doložená potvrdením riaditeľa školy/školského zariadenia, že záujemca o vzdelávanie spĺňa podmienku pedagogickej a odbornej praxe minimálne 3 roky.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie. Riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ. Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie:

Ukončenie inovačného vzdelávania sa realizuje záverečnou prezentáciou a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Overenie profesijných kompetencií nadobudnutých sebvzdelávaním a vykonávaním pedagogickej činnosti realizuje pedagogický zamestnanec s minimálne tromi rokmi pedagogickej praxe prezentáciou a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu:

1. účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania
2. predloženie monitorovacej správy obsahujúcej údaje o výskyte sociálno-patologických javov v konkrétnej škole s popisom ich prejavov 1 mesiac pred ukončením vzdelávania.
3. úspešná prezentácia vypracovaného návrhu preventívnej aktivity vo formáte Word v rozsahu minimálne 3 strany a pohovor zo vzdelávacích modulov.

Pre účastníkov, ktorí majú záujem ukončiť vzdelávací program overením profesijných kompetencií získaných výkonom pedagogických a odborných činností alebo sebvzdelávaním, sa spôsob ukončovania podľa § 35 odst. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z. realizuje nasledovne:

1. predloženie monitorovacej správy obsahujúcej údaje o výskyte sociálno-patologických javov v konkrétnej škole s popisom ich prejavov 1 mesiac pred ukončením vzdelávania.
2. úspešná prezentácia vypracovaného návrhu preventívnej aktivity vo formáte Word v rozsahu minimálne 3 strany a pohovor zo vzdelávacích modulov.

Personálne zabezpečenie a garant (súhlas garanta):

Lektori vzdelávacieho programu:

Učitelia pre kontinuálne vzdelávanie

Externí spolupracovníci: zamestnanci centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, učitelia vysokých škôl, lekári, sociálni pracovníci a sociálni poradcovia s lektorskou praxou, zamestnanci regionálnych úradov verejného zdravotníctva, zamestnanci tretieho sektora s vysokoškolským vzdelaním a lektorskou praxou

Garant:

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Mgr. Mária Oľšavská, MPC RP Prešov, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou. **Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 3 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona 390/2011 Z. z .**

Finančné, materiálne zabezpečenie:

Kontinuálne vzdelávanie bude financované v zmysle rozpočtu projektu ESF „Národný projekt Profesionálny a kariérový rast pedagogických a odborných zamestnancov“ a z rozpočtu MPC Bratislava.

Cestovné náklady hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník vzdelávania.

Materiálne zabezpečenie:

- prezentačné vybavenie (tabuľa, flipchartový papier, fixky...)

- učebné zdroje (učebné texty, pracovné listy)

Technické a informačné zabezpečenie:

Technické zabezpečenie: Pri vzdelávaní budú aktívne využívané IKT prostriedky (notebook a dataprojektor pre lektora).

Návrh počtu kreditov:

15 kreditov.

Za absolvovanie 60 hod. vzdelávania - 12 kreditov za vzdelávanie, 3 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.